EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Opinió | | Actualitzat el 17/11/2020 a les 11:32

?Neocortesanisme institucional

En el moment que començo a escriure aquest article he sabut que el conegut investigador Oriol Mitjà, en una entrevista a TV3, ha atribuït la taxa de morts per covid 19 a Catalunya a un «govern perillosament incompetent» on, per exemple, a la consellera de Salut Alba Vergés i Bosch, a part de mancar-li coneixements en medicina i salut pública també se li troba a faltar la humilitat per escoltar els experts que en saben. Hecatòmbic. Em sembla que l'arribada de la pandèmia ens ha portat un requeriment i exigència que és el de començar a demanar molt seriosament responsabilitats per les accions de la política i dels seus protagonistes. Sense entrar en el terreny dels perquès, alguns ciutadans decideixen entrar en això que coneixem com a "política" i em sembla que la seva entrada sembla desconèixer del tot una màxima kantiana com és: «Amb el poder ve la responsabilitat». No citaré noms concrets, però una mirada als comptes de twitter d'alguns dels nostres polítics fa feredat, sobretot en pensar que els propietaris d'aquells comptes poden exercir el poder. Bé, de poder poden. Ser capaç ja és una altra cosa. I ja no per l'habitual perfil baix, més proper al d'un animador sociocultural o el d'una "víctima" d'aquest esperpent anomenat Escola Nova 21, sinó per l'acceptació acrítica de la batejada pel filòsof Byung Chul-Han com a «dictadura de la transparència». Al final, resulta que la lectura dels seus comptes també corrobora una altra màxima de l'Antiguitat que diu: «Si voleu saber de veritat com és algú, doneu-li poder; el poder no corromp, desemmascara».

I és així com alguns, amb un narcisisme que ratlla els diagnòstics més elementals dels manuals de psicopatologia, decideixen explicar-nos les seves assistències a actes, inauguracions, haver portat pastissos i globus als avis centenaris... Altres vegades fan anàlisis, sobretot per defensar allò que la meva àvia en deia «els seus», cosa que comporta una anàlisi infantil, maniquea fins a la medul·la i de vol gallinaci. I ja no diguem quan s'atreveixen a recomanar-nos programes televisius. De recomanacions de llibres, malauradament, no n'he vist mai cap. A mi tot això se me'n refot i, per tant, no seré jo qui dirà si això està molt bé o molt malament, però la pregunta que no em puc deixar de fer és: de veritat, hem arribat a creure que la política s'ha de limitar a una qüestió de representativitat? On són les hores de treball, de despatx i d'estudi seriós? No em refereixo a les reunions institucionals, sinó a les de concentració, les llargues hores de treball que fan els investigadors i científics com Oriol Mitjà, a qui, a part de compartir el mateix nom, no conec de res.

Tot això ha acabat per desembocar en una teatralitat que hi ha qui ha batejat amb el nom de "cortesanisme institucional" i que esquitxa des dels grans mandataris mundials fins als regidors dels municipis més petits. Amb poquíssimes excepcions, siguin de Junts per Catalunya, ERC o de Ciutadans, tot sembla erigit basant-se en una seguretat, un encantament d'haver-se conegut a si mateix que és directament proporcional a una superficialitat i a un rebuig, tanmateix, a la màscara que, antany, es demanava al qui decidia exercir el poder. Nietzsche ja ens havia avisat: «tot allò que és profund li agrada d'emmascarar-se, i les coses més profundes odien la imatge i la semblança». No hi ha frase més allunyada de l'actual exercici de la política. Malgrat l'esmentat cortesanisme i formalisme retòric, no és menys cert que mai havíem vist uns polítics tan vulgars i propers al conjunt de la ciutadania. A imatge i semblança nostra. Potser per això tothom s'hi atreveixi. A fi de comptes només es tracta de "representar", perquè la maquinària burocràtica i administrativa, com a monstre institucional que és, ja camina per si sola per la força de la inèrcia. Però ens ha tocat viure temps pandèmics i per tant profètics de la fi d'un vell món que mor. El món nou necessitarà el seu temps per aparèixer i és enmig d'aquests temps obscurs on apareixen una classe de monstres disfressats de neocortesans que, en absolut, són els que bastiran els futurs ordres del món. Com a molt se'ls acudirà alguna idea pensada, és clar, com un reclam a la ciutadania perquè quan sigui el moment comprin el seu vot. En una altra excelsa expressió del citat Byung Chul-Han, som a la «dictadura del mercat». Ha estat aquesta la que ha liquidat la consciència històrica i el pensament crític. I també el valor d'expressions com la mateixa democràcia. De l'infinit reguitzell de definicions, no em puc estar de recordar aquella tremenda i terrífica de Thomas Hobbes: «Una democràcia no és en realitat més que una aristocràcia

d'oradors, interrompuda de tant en tant per la monarquia d'un orador». Hobbes ho va escriure, però, en temps dels grans oradors. D'aquests només ens en queda un enyor i un sentiment de remembrança.

Imatge: Carles Claret.